
Spis treści

1. Wstęp, czyli co powinniśmy wiedzieć przed lekturą książki.....	7
2. Rys historyczny.....	11
3. Z czego składa się herb.....	15
3.1. Tarcza.....	15
3.2. Korona.....	20
3.3. Helm.....	25
3.4. Labry.....	27
3.5. Klejnot.....	28
3.6. Płaszcze.....	28
3.7. Podpory tarczowe.....	29
3.8. Insignia władzy.....	30
3.9. Ordery.....	30
3.10. Dewizy.....	31
3.11. Zawołania.....	31
4. Znaczenie pól tarczy herbowej.....	33
5. Znaczenie barw w heraldyce.....	38
5.1. Barwy.....	38
5.2. Futra.....	43
5.3. Damaskinaż.....	47
5.4. Barwy na flagach.....	48
6. Godła.....	51
6.1. Figury heraldyczne.....	51
6.2. Herby mówiące.....	62

6.3. Mobilia	63
6.4. Ideogramy	168
6.5. Herby puste	171
7. Praktyczne wykorzystanie symboli	172
7.1. Wykorzystanie części zaszczytnych tarczy na oznaczenie piastowanych godności	172
7.2. Udostojnienia herbów w heraldyce zachodnioeuropejskiej	173
7.3. Udostojnienia w heraldyce miejskiej	176
7.4. Udostojnienia w polskiej heraldyce szlacheckiej	178
7.5. Herby napoleońskie	180
7.6. Capo	182
7.7. Herby złożone	184
7.8. Herby panujących	188
7.9. Odmiany stosowane przez potomstwo posiadacza herbu	189
7.10. Herby kobiet	193
7.11. Herby bastardów	195
7.12. Odmiany herbowe w heraldyce polskiej	200
7.13. Uszczerbienie, zaprysk, abatement	203
7.14. Kurtuazja heraldyczna	207
8. Co sądzą inni o pochodzeniu najstarszych herbów polskich ...	208
8.1. Godła przedheraldyczne	208
8.2. Runy	210
8.3. Stanice	213
8.4. Symbole zaczerpnięte z tradycji	216
8.5. Monogramy	219
8.6. Organizacja plemienna	220
9. Systemy analogiczne do heraldyki	221
9.1. Gmerki	221
9.2. Znamiona, ciosy	226
10. Systemy analogiczne do heraldyki w innych kulturach	229
10.1. Tamga	230
10.2. Tugra	232
10.3. Mon	234
10.4. Godła pokoleń Izraela	238
10.5. Klejnoty szkockie i celtyckie emblematy roślinne	240
11. Uwagi końcowe	241
Bibliografia	245